

Trippel miljøprodukter
Kongsvingervegen 1801
2160 VORMSUND

Trondheim, 17.02.2017

Deres ref.:
16S4A8F9

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/10870

Saksbehandler:
Guro Sylling

Vedtak om tillatelse til innførsel av *Nasonia vitripennis* og *Hydrotæa aenescens* for videresalg i Norge

Miljødirektoratet gir Trippel miljøprodukter tillatelse til innførsel av gylleflue *Nasonia vitripennis* og snylteveps *Hydrotæa aenescens* for videresalg til utsetting i fjøs, jf. forskrift om fremmede organismer § 6. Tillatelsen gis på vilkår som skal redusere risikoen for uheldige følger for det biologiske mangfold. Før Miljødirektoratet kan ferdigbehandle søknaden om innførsel av *Spalangia cameroni*, ber vi søker oversende flere opplysninger om arten.

1. Søknaden

Det vises til søknad datert 15.11.2016, der Trippel miljøprodukter, ved Ove Eriksen, ber om tillatelse til innførsel av snyltevepsartene *Spalangia cameroni*, *Nasonia vitripennis* og gyllefluen *Hydrotæa aenescens* fra firmaet Rovfluen i Danmark. Tidsrommet for planlagt innførsel er 01.01.2017 til 01.01.2025.

Formålet med innførselen er videresalg til gårdsbruk, for utsetting i fjøs som metode for å bekjempe stikkefluer og fjøsfluer. Denne metoden for å begrense fluetrykket blir oppgitt å vesentlig redusere bruken av kjemikalier til samme formål. Søker oppgir ikke antallet organismer han ønsker å innføre, men opplyser at det ved bruk vil være behov for 2000 individer av snyltevepsartene per 100 m², og 5000 individer av gylleflue per 100 m².

2. Det rettslige grunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskriften) er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1.

Etter forskriften § 6, jf. naturmangfoldloven § 29 første ledd, kreves det tillatelse for innførsel av *Spalangia cameroni*, *Nasonia vitripennis* og *Hydrotæa aenescens*. De omsøkte artene er ikke omfattet av forbudet mot innførsel i § 5, eller unntaket fra kravet om innførselstillatelse i § 2 eller § 7.

Miljødirektoratet kan, etter søknad, gi tillatelse til innførsel av *Spalangia cameroni*, *Nasonia vitripennis* og *Hydrotaea aenescens* for videresalg. Etter naturmangfoldloven § 31 første ledd bokstav a, kan utsetting av organismer som er innført med tillatelse etter naturmangfoldloven § 29 første ledd med sikte på utsetting, skje uten særskilt tillatelse, dersom aktsomhetsplikten blir overholdt.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er lagt til grunn som retningslinjer i vurderingen, jf. naturmangfoldloven § 7. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at innførselen eller utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 tredje ledd. Vurderingen av om det skal gis tillatelse etter forskriften, skal ikke omfatte hensyn til planters, dyrs og menneskers liv og helse som ivaretas av smittevernloven og matloven, jf. naturmangfoldloven § 32 tredje ledd. Miljødirektoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 fjerde ledd.

3. Miljødirektoratets vurdering

Gyllefluen *Hydrotaea aenescens* er registrert som en fremmed art i Norge (Kilde: Artsdatabanken). Arten har sin opprinnelse i neoarktiske og neotropiske områder, men har spredt seg til store deler av Europa. Den er typisk knyttet til husfluer, åtsel og søppelfyllinger. Arten er vurdert til kategorien "lav risiko" i norsk svarteliste 2012, og blir i risikovurderingen antatt å ha ingen kjent effekt på stede egne arter, og moderat sjanse for etablering og spredning i Norge. Arten står med lav/ukjent risiko for spredning i European Alien Species Information Network (EASIN) sin database over arter som er registrert som fremmede i Europa (<http://easin.jrc.ec.europa.eu/>). I dokumentasjon søker har fremlagt kommer det frem at arten ikke tåler kulde, og ikke vil utvikles i temperaturer under ca. 10 grader. Den har også liten flygeaktivitet, og vil ikke forflytte seg i særlig grad. Søker opplyser også at arten regnes som kannibal, og vil destruere seg selv ved mangel på egg fra fjøsflue. For å få en god effekt av bruken, kreves det, ifølge søker, 5000 individer av *Hydrotaea aenescens* per 100 m².

Nasonia vitripennis er en snylteveps fra familien Pteromalidae. Den forekommer naturlig i Norge, men har også blitt importert og utsatt med tanke på biologisk bekjempning av blant annet tovinger (Diptera) i drivhus. Organismene som det søkes om å innføre kommer fra oppdrett i Danmark, og det er usikkert hvorvidt dette regnes som samme bestand som de naturlig forekommende i Norge. Arten ble ikke risikovurdert til Norsk Svarteliste 2012, da den av Artsdatabanken ble regnet til å falle utenfor prosjektets avgrensning (Kilde: Artsdatabanken). Arten er ikke registrert i EASIN sin database over arter som er registrert som fremmede i Europa (<http://easin.jrc.ec.europa.eu/>). Dokumentasjon vedlagt søknaden viser at arten ikke tåler kulde og er avhengig av flueegg for reproduksjon. For å få en god effekt av bruken, kreves det, ifølge søker, 2000 individer av *Nasonia vitripennis* per 100 m².

Spalangia cameroni er også en snylteveps fra familien Pteromalidae. Søker opplyser at arten ikke tåler kulde og er avhengig av flueegg for reproduksjon. Arten står med lav/ukjent risiko for spredning i EASIN sin database over arter som er registrert som fremmede i Europa

(<http://easin.jrc.ec.europa.eu/>). Utover status i EASIN har vi ikke funnet informasjon eller fått opplysninger fra søker om hvorvidt innførsel og utsetting av denne arten kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet i Norge. Særlig mangler vi kunnskap om spredningspotensialet til arten, og hva eventuelle negative effekter på stedege arter vil kunne være.

Etter Miljødirektoratets vurdering, er kunnskapen om *Hydrotaea aenescens* og *Nasonia vitripennis* og hvilke effekter de kan ha på arter hjemmehørende i Norge, tilstrekkelig for å kunne fatte et vedtak knyttet til disse to artene, jf. naturmangfoldloven §§ 8 og 10. Før prinsippet i naturmangfoldloven § 9 kommer dermed ikke til anvendelse for disse to artene. Med bakgrunn i Artsdatabankens risikovurdering av *Hydrotaea aenescens* og det at *Nasonia vitripennis* regnes av Artsdatabanken som stedege i Norge, mener vi det er liten grunn til å anta at innførsel og videre utsetting i fjøs av disse to artene vil ha negative følger for biologisk mangfold i Norge, selv om utsettingen vil skje i fjøs som ikke er lukket, og man vil kunne regne med at organismene kan bevege seg ut av fjøset.

På bakgrunn av Miljødirektoratets vurdering av at det er liten grunn til å anta at utsetting i fjøs av *Hydrotaea aenescens* og *Nasonia vitripennis*, for bekjempelse av stikkefluer og fjøsfluer, vil ha negative effekter på biologisk mangfold, har Miljødirektoratet kommet til at slik utsetting kan skje uten særskilt tillatelse, dersom aktsomhetsplikten blir overholdt av den enkelte bruker, jf. naturmangfoldloven § 31 første ledd bokstav a.

Tillatelsen gis på vilkår som skal bidra til redusere risikoen for uheldige følger for biologisk mangfold ytterligere, jf. naturmangfoldloven § 12. Importør plikter blant annet å orientere den enkelte kjøper om at organismene kun skal brukes i fjøs, og at de ikke må settes ut utendørs.

Før vi kan ferdigbehandle søknaden med hensyn til *Spalangia cameroni*, ber vi Trippel miljøprodukter om å innhente og oversende nærmere opplysninger som klargjør artens naturlige utbredelse, temperaturtoleranse og andre krav til overlevelse. Videre ber vi om at det klargjøres om det finnes informasjon om at arten tidligere har vist seg å medføre risiko for stedegent biologisk mangfold i andre land. Så langt det er mulig, må opplysningene dokumenteres, for eksempel med referanse til vitenskapelige artikler og andre skriftlige kilder.

Miljødirektoratet viser til at virksomheter som driver med innførsel, omsetning, hold eller utsetting av fremmede organismer, skal etablere og dokumentere internkontroll, jf. forskriften § 26. Dette betyr bl.a. at virksomheten skal ha rutiner for å sikre at krav i forskriften og tillatelser blir overholdt, rutiner for å følge opp avvik og for å hindre gjentakelse av avvik, rutiner for å sikre at ansatte har kunnskap om og overholder vilkår gitt i tillatelser, og opplysninger om hvem som er ansvarlig for at rutinene blir overholdt. Internkontrollrutiner vil bidra til å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet, jf. naturmangfoldloven § 12.

Miljødirektoratet gjør oppmerksom på at ved innførsel, skal forsendelsen være merket med organismens vitenskapelige navn og eventuelle norske eller engelske navn, og antall eller annen angivelse av mengde organismer, jf. forskriften § 25 første ledd. Forsendelsen skal også merkes med referansen oppgitt i tillatelsen, jf. forskriften § 25 andre ledd

Tillatelse etter forskrift om fremmede organismer fritar ikke for krav etter annet regelverk, som krav til dyrehelse under matloven.

4. Vedtak

Miljødirektoratet gir Trippel miljøprodukter, ved Ove Eriksen, tillatelse til innførsel av artene *Nasonia vitripennis* og *Hydrotaea aenescens* fra firmaet Rovfluen i Danmark, for videresalg til bønder i Norge for utsetting i fjøs til bekjempelse av stikkefluer og fjøsfluer, jf. forskrift om fremmede organismer § 6.

I samsvar med naturmangfoldloven § 12, blir tillatelsen gitt på følgende vilkår for å redusere risikoen for uheldige følger for det biologiske mangfold:

1. Tillatelsen til innførsel gjelder til 31.12.2020.
2. Organismene skal oppbevares eller emballeres slik at de ikke kan slippe ut i miljøet under transport.
3. Jord eller andre fraktmedium som kan inneholde blindpassasjerer skal ikke benyttes, for å unngå at blindpassasjerer som kan følge med en importsending medfører uheldige følger for biologisk mangfold dersom de slipper ut i naturen.
4. Virksomheten skal, som ledd i internkontrollen, kunne dokumentere følgende: Antallet organismer som innføres, dato for innførsel og opprinnelse (produsent/land); mottaker av organismene, antallet og typen organismer den enkelte mottaker mottar, og dato for videresalg/transport.
5. Virksomheten skal orientere den enkelte mottaker av organismene om at organismene kun skal brukes til utsetting i fjøs for bekjempelse av stikkefluer og fjøsfluer.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:
Klima- og
miljødepartementet

Postboks 8013 Dep 0030 OSLO